

FÉLNEK A FÁK

Valami készül a nyurga fák közt:
remegő lombbal összehajolnak,
furcsa színekkel lángolt az erdő,
még enyhe az ősz, de mit hoz a holnap?
Valami készül . . .

Csavargó szél jött s összekúszálta
tegnap a fákat, takarodót jűtt:
Most lázad az erdő, nyara se volt még
s készülnie kell, aludnia hosszút,
vetkeznie kell.

Rázuhant ködben kell várnia ismét
új bontakozásra, míg seper az orkán.
Fázni a fagyban, némán, tehetetlen.
Korbáccsal a szél végig ver a tar fán,
míg ága leroppan.

Csapattal jönnek a lomha favágók
és dűl a szekerce, leomlik a rönk.
Ott fekszik a marton, halálra-sebezve,
visszhangzik a szurdék, míg jaj szava döng
s felhorkan a duvad.

Ki érti a fáknak döbbenetét,
ha itt a november csallósaival?
Ma láttam az erdőt szorongani, lázban,
figyeltem, mit suttog gallynak a gally
titokzatosan.

— Mi adjuk a háztüzek melegét.
Mi adunk bölcsőt, asztalt, fedelet.
Mi vetjük a végső nyugalom ágyát,
s velünk ki gondol, ha tél közeleg . . .
Ki gondol a fákkal?

*Uram, Te hallod az erdők sírását.
 Enyhítsd a cudar telek szigorát!
 Lány hó-nyoszolyán ringasd el a szálfát:
 Álmodjanak új kikeletről a fák,
 mert félnek a fák . . .*

Hunyady István

GONDOLATOK A 300 ESZTENDŐS RACINE-RÓL

Irta : Terestyéni Ferenc

KI MERÉSZELNÉ azt állítani, hogy Racine tragédiáinak nincs szükségük arra, hogy szerzőjük háromszáz esztendős jubileuma alkalmával elővegyék őket a polcról, megtisztítsák immár három évszázad porától és frissen helyezték oda a háromszáz esztendős Racine ünnepének kiállítási asztalára. Bizonyára sokan olvasták őket az irodalmárok közül, de vajjon hányan akadnak olyanok, akik újra elolvasták és elolvassák. Racine 300 esztendős jubileuma alkalmával előkerestem tehát én is Racine munkáit a sorból, odahelyeztem őket asztalomra, mintha nem 300 évvel ezelőtt, hanem csak tegnap születtek volna. És miután emlékezetből kiűztem minden Racinéra vonatkozó megjegyzést, kritikát, melyekkel egykor kényszerűségből terheltem meg magamat, újra elolvastam a tragédiákat és a háromszáz esztendős homályból elővett drámák jeleneteinek és felvonásainak olvasása közben ilyenféle gondolatok keltek életre bennem.

* * *

Mínthogy másokkal együtt én is emlékszem még, hogy Racine a 25 és 38 éves kora közötti időben, a közbeeső 13 év alatt írta tragédiáit, profán műveit és azt is tudom, hogy azután 70 éves koráig, tehát 22 éven át nem tett egyebet, mint megtagadta és megsiratta őket és ezt a huszonkét esztendőt úgy tekintette, mint vezeklést műveiért, önkénytelenül is azt kérdem magamtól, milyen lehetett a lelkiállapota, mikor drámáit írta? Racine rejtélyekben gazdag életének titkai közül ez izgat engem leginkább.

Nem szabad egy pillanatig sem megfeledkezni arról, hogy Racine lelkét a Port-Royal-zárda vallásos szelleme alakította és töltötte be; azt is tudjuk, mi volt a Port-Royal-zárda és milyen volt a szelleme, továbbá az is ismeretes, minő lelkület volt Racine. E kettő ismerete elégséges ahhoz, hogy fogalmat alkossunk egy ilyen környezetnek egy a Racinéhoz hasonló lelkű ifjúra gyakorolt hatásáról. Egyébként is vannak erre vonatkozólag szavak, meg-